

Gewijzigd Raadsbesluit

De raad van de gemeente Maasdriel,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 15 september 2020,

besluit :

1. Het Koersdocument Masterplan Maas vast te stellen als richtinggevende koers, waarbij wordt ingezet op het benutten van de ligging aan de Maas.
2. In te stemmen met de lijst van de belangrijke onderdelen van het Koersdocument Masterplan, te weten:
 - a. Het aantrekkelijk maken van rivierfronten Kerkdriel, Alem, Heerewaarden, Hedel en Ammerzoden.
 - b. Het versterken van de toeristisch recreatieve functie van St. Andries (extensieve recreatie) en de Zandmeren (intensieve recreatie).
 - c. Het verbeteren van de bovenregionale bereikbaarheid van de toeristische recreatieve clusters.
 - d. De aanleg van nieuwe riviernatuur bij St. Andries en Piekenwaard en versterken van de laatste restanten rivierwaarden bij Alem, Hedel, Well en Hoenzadriel.
 - e. Het toeristisch-recreatief verbinden van de cultuurhistorische elementen in dit gebied.
 - f. Invulling van de opgave voor duurzaamheid en energietransitie met oog voor kwaliteiten en ontwikkelingen voor de Maas.
 - g. Een duidelijke stedenbouwkundige visie op het gebied van inpassing van Kerkdriel in polder, met duidelijk gedefinieerde inpassing voor wonen en bedrijvigheid en aandacht voor kwalitatieve dorpsranden.
3. Opdracht te geven voor de nadere uitwerking van het Koersdocument Masterplan Maas, waarbij belanghebbenden en (keten)partners betrokken worden, met rekenschap van de in dit voorstel opgenomen voorstel voor prioritering voor projecten.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 8 oktober 2020

De gemeenteraad voornoemd,
de griffier,

mw. drs. H.P. van Ommeren

de voorzitter,

H. van Kooten

Gemeenteraad	8 oktober 2020	
--------------	----------------	--

Kerkdriel. 15 september 2020

Onderwerp Koersdocument Masterplan Maas

Beslispunten

1. *Het Koersdocument Masterplan Maas vast te stellen als richtinggevende koers, waarbij wordt ingezet op het benutten van de ligging aan de Maas.*
2. *In te stemmen met de lijst van de belangrijke onderdelen van het Koersdocument Masterplan, te weten:*
 - a. *Het aantrekkelijk maken van rivierfronten Kerkdriel, Alem, Heerewaarden, Hedel en Ammerzoden.*
 - b. *Het versterken van de toeristisch recreatieve functie van St. Andries en de Zandmeren.*
 - c. *Het verbeteren van de bovenregionale bereikbaarheid van de toeristische recreatieve clusters.*
 - d. *De aanleg van nieuwe riviernatuur bij St. Andries en Piekenwaard en versterken van de laatste restanten rivierwaarden bij Alem, Hedel, Well en Hoenzadriel.*
 - e. *Het toeristisch-recreatief verbinden van de cultuurhistorische elementen in dit gebied.*
 - f. *Invulling van de opgave voor duurzaamheid en energietransitie met oog voor kwaliteiten en ontwikkelingen voor de Maas.*
 - g. *Een duidelijke stedenbouwkundige visie op het gebied van inpassing van Kerkdriel in polder, met duidelijk gedefinieerde inpassing voor wonen en bedrijvigheid en aandacht voor kwalitatieve dorpsranden.*
3. *Opdracht te geven voor de nadere uitwerking van het Koersdocument Masterplan Maas, waarbij belanghebbenden en (keten)partners betrokken worden, met rekenschap van de in dit voorstel opgenomen voorstel voor prioritering voor projecten.*

Inleiding

Het ruimtelijk beleid voor het gebied langs de Maas is onderdeel van onder meer de structuurvisie. Dit beleid diende over de afgelopen periode meerdere ruimtelijke doelen, maar was niet specifiek gericht op het benutten en beschermen van de kwaliteiten van het gebied langs de Maas. Door het ontbreken van een duidelijke visie op de Maas en haar omgeving heeft het verloop van de ontwikkelingen geleid tot versnippering en aantasting van het ruimtelijk beeld. Het gebied langs de Maas is door de jaren heen flink veranderd door grootschalige zandwinningen, bouwontwikkelingen en ingrepen. Hierdoor

komt de kwaliteit van het landschap onder druk te staan, of zijn kwaliteiten in het gebied verloren gegaan. De kernen lijken zich te hebben afgekeerd van de Maas.

Voor de toekomst is in het Koersdocument Masterplan Maas een koers bepaald, die sturing geeft aan reeds bestaande en nieuwe ontwikkelingen. Een integrale visie waarin ingezet wordt op het benutten van de kwaliteiten die de ligging aan de Maas biedt. Dit is een eerste product van het Masterplan Maas. Een vervolgstap is het opstellen van een Uitvoeringsprogramma Masterplan Maas met projecten.

Op 7 juli heeft een eerste Koersdocument Masterplan Maas bij de raad ter vaststelling voorgelegen. De scope van dit Koersdocument was het gebied aan de Maas tussen de A2 en Heerwaarden. Bij de behandeling van dit document op 24 juni j.l. in de commissie heeft de commissie aangegeven behoefte te hebben aan uitbreiding van de scope met het gebied ten westen van de A2. In de raad van 7 juli heeft de portefeuillehouder toegezegd deze uitbreiding door te voeren en het integrale Koersdocument Masterplan najaar 2020 aan de raad ter vaststelling voor te leggen. In het voorliggende document is deze integrale koers weergegeven.

De belangrijkste aanvullingen en wijzigingen ten opzicht van het concept-koersdocument, zoals dat op 7 juli aan de raad voorlag, zijn:

- Voor de westzijde van de gemeente is de gebiedsanalyse aangevuld en zijn projecten toegevoegd die invulling geven aan de in het Koersdocument weergegeven visie;
- Er is een zoekgebied aangegeven voor de mogelijke vestiging van te verplaatsen zandbedrijven uit Kerkdriel en Hedel. Dit betreft de zone tussen de twee bruggen bij Hedel (spoorbrug en brug Oude Rijksweg). In het Koersdocument is aangegeven dat een verplaatsing naar deze locatie onderzocht zal worden.
- In een aanvullende notitie is een prioritering van projecten voorgesteld. De hoogst geprioriteerde projecten zullen direct worden opgepakt, zover dat niet al het geval is. In het nog op te stellen Uitvoeringsprogramma worden concrete voorstellen daartoe gedaan. De overige projecten zijn minder hoog geprioriteerd en zullen in een later stadium worden opgepakt. Wanneer condities voor de lager geprioriteerde projecten veranderen, bijvoorbeeld omdat externe ontwikkelingen de urgentie van het project verhogen, dan worden deze alsnog opgepakt in overleg met de raad.
- Het Koersdocument Masterplan Maas is afgestemd met de gemeentelijke visie op zonne- en windenergie die momenteel wordt voorbereid. In deze nog op te stellen visie zal rekening worden gehouden met het open en wijds rivierlandschap dat zo veel als mogelijk behouden en versterkt dient te worden.

Kernvraag

Kan uw raad instemmen met het Koersdocument Masterplan Maas en opdracht geven voor de nadere uitwerking van het Koersdocument met rekenschap van de voorgestelde prioritering?

Beoogd effect

Met het Koersdocument Masterplan Maas wordt een koers voor het gebied langs de Maas uiteengezet. Er worden ontwikkelingen voorgesteld om de kwaliteiten van de Maas als drager voor ruimtelijk-economische ontwikkelingen, met name toerisme en recreatie beter te benutten. Het Koersdocument Masterplan Maas is bedoeld om een duidelijke ruimtelijke keuze te maken, om (nieuwe) ontwikkelingen te stimuleren, af te stemmen en de samenhang te versterken.

Argumenten

Masterplan Maas maakt onze ambities mogelijk

De Maas is door de eeuwen heen een belangrijke ruimtelijk-economische drager geweest voor Maasdriel. De dynamiek van de rivier zorgde vroeger voor vruchtbare gronden met mogelijkheden voor landbouw. Later was de Maas vooral een bron voor het winnen van grondstoffen. Met het Koersdocument Masterplan Maas wordt het accent verschoven naar het benutten van de Maas voor toeristisch-recreatieve potenties. Dit leidt tot meer dagrecreatie, meer overnachtingen en meer gebruik van voorzieningen in de gemeente. Hiermee wordt de economische structuur van de gemeente versterkt. Daarnaast dragen ambities bij aan het verbeteren van het woon- en leefklimaat.

De speerpunten geven aan welke onderdelen voor de gemeente belangrijk zijn

In het Koersdocument zijn een zeven speerpunten met bijbehorende projecten voorgesteld, die uitvoering geven aan de ambitie. Deze projecten hebben een onderlinge samenhang en dienen meerdere doelen. Deze projecten zijn:

1. Versterken rivierfronten:
 - Omgeving Steigerboom, verplaatsen van zandoverslagbedrijven en het ontwikkelen van dit gebied.
 - Versterken van Heerewaarden als Parel aan de Maas
 - Versterken dorpsfront Alem
 - Versterken dorpsfront Hedel
 - Versterken dorpsfront Ammerzoden en kasteel Ammersoyen
2. Recreatieve hotspots.
 - Maaszone Kerkdriel: terras aan de Maas.
 - Gebiedsontwikkeling St. Andries
 - De Zandmeren
3. Bovenregionale bereikbaarheid.
 - Ontsluiting Kerkdriel
 - OV-verbindingen
4. Versterken riviernatuur en landschap.
 - Natuurontwikkeling rond Piekenwaard.
 - Natuurontwikkeling bij Fort Sint Andries
 - Herstel en versterking van kleinschalige rivierlandschappen bij Hedel, Well, Alem en Hoenzadriel.
5. Toeristisch recreatieve routes.
 - Herstel oude pontjes en onderzoek naar verbindingen over het water (Heusden, s- Hertogenbosch, Kerkdriel, Alem etc.)
 - Langzaam-verkeersverbinding tussen Alem en Kerkdriel
 - Verbinden van de toeristisch-recreatieve functies langs de Maas in de gehele gemeente, tussen Afgedamde Maas en Heerewaarden.

6. Invulling opgave duurzaamheid en energietransitie met oog voor kwaliteiten en ontwikkelingen voor de Maas.
7. Verbeteren landschappelijke inpassing gebied Hoenzadriel – Kerkdriel.

Masterplan Maas raakt vele belangen

Binnen de gemeentegrenzen worden in het gebied langs de Maas vele projecten geïnitieerd. Zo is er een onderzoek verricht naar mogelijkheden voor rivierverruiming (onderzoek Maasoeverpark), zijn er meerdere initiatieven in Kerkdriel zoals Ruimte voor Maasdriel en Resort aan de Maas en gaat Rijkswaterstaat in de gemeente maatregelen treffen om de waterkwaliteit te verbeteren. Projecten worden door de gemeente zelf geïnitieerd, maar ook door andere overheden en private partijen. Met de kennis van deze ontwikkelingen en de belangen van betrokken partijen is dit koersdocument opgesteld. Het Koersdocument biedt de mogelijkheid om samen met belanghebbenden het gesprek aan te gaan, draagvlak te creëren, meekoppelkansen te identificeren en ambassadeurs te creëren. Belanghebbende partijen zijn onder meer de Waterschappen, Rijkswaterstaat, provincie Gelderland, de dorpsraden en ondernemers.

Masterplan Maas dient als afwegingskader voor ontwikkelingen in dit gebied.

Het Koersdocument Masterplan Maas schetst een koers voor de ontwikkeling van het Maasgebied, met duidelijke gebiedsambities en ontwikkelkeuzes voor de toekomst. Een visie die de gemeente in staat stelt om initiatieven en projecten te kunnen selecteren en prioriteren. In het Koersdocument Masterplan Maas zijn op basis van de visie de opgaven en projecten geselecteerd die prioriteit hebben. Nieuwe initiatieven kunnen aan de hand van het Koersdocument Masterplan Maas beoordeeld worden.

Masterplan Maas dient nader uitgewerkt te worden

Het Koersdocument Masterplan Maas zoals dit aan u is voorgelegd schetst een koers. Deze Koers wordt in een uitvoeringsprogramma nader uitgewerkt waarbij acties projectmatig opgepakt worden. Voor een deel betreft dit lopende projecten, voor een deel nieuw op te starten projecten. Voor de nieuw op te starten projecten zal een plan van aanpak opgesteld worden. In dit uitvoeringsprogramma zullen per project de volgende zaken worden uitgewerkt:

- Doelstelling
- Scope van de opgave
- Koppeling tussen de verschillende beleidsterreinen (zoals toerisme en recreatie, woningbouw, economie, bereikbaarheid, natuur en cultuurhistorie). Voor de hotspots en riverfronten zal ook aandacht uitgaan naar de bereikbaarheid van deze ontwikkelingen
- De fasebeschrijving van het project (verkenningfase, planstudiefase en realisatiefase)
- Op te leveren producten
- Projectorganisatie
- Externe betrokkenen
- Planning
- Kosten en begroting voor de voorliggende fase
- Financiering, inclusief de mogelijkheden voor mede-financiering vanuit andere opgaven en ontwikkelingen, zoals woningbouw, grondstoffenwinning en waterstandsverlagende maatregelen.

Het nog op te stellen uitvoeringsprogramma, waarvoor een opzet is bijgevoegd, zal de volgende hoofdelementen bevatten:

- Het uitvoeringsprogramma kent vele projecten. Een gelijktijdige uitvoering van deze projecten vergt een te grote inspanning voor de gemeente. Daarom is een prioritering voorgesteld (zie hieronder).
- Ook de cruciale randvoorwaardelijke ontwikkelingen zullen met prioriteit worden opgepakt. Dit betreffen de ontsluiting van Kerkdriel en het verplaatsen van de zandbedrijven.
- Voor de uitvoering van projecten is medewerking van partners nodig. Voor zover dat al niet het geval is zal daarom op zeer korte termijn met Rijkswaterstaat, de waterschappen, provincie Gelderland en cruciale private partijen het gesprek worden opgestart. Ook partners aan de overzijde van de Maas in Noord-Brabant zullen betrokken worden. In deze gesprekken kunnen ook financieringsmogelijkheden van de voorliggende opgaven worden besproken.

Prioritering

Het Koersdocument Masterplan Maas betekent een koerswijziging voor de ontwikkeling van de gemeente Maasdriel voor de omgeving van de Maas. Om deze koerswijziging vorm te geven zijn in het Koersdocument 19 projecten voorgesteld. Een gelijktijdige uitvoering van deze projecten zou een te groot beslag leggen op de capaciteit en financiële middelen van de gemeente Maasdriel. Om deze reden wordt een prioritering voorgesteld, op basis waarvan de uitvoering gerealiseerd kan worden genomen. Deze prioritering vindt plaats aan de hand van vier criteria:

- De bijdrage aan de kernwaarden van het bestuursakkoord 2018-2022 (9 mei 2018);
- De status van het project;
- De mogelijkheden voor een gebiedsgerichte aanpak;
- De mogelijkheden voor co-financiering door derden.

De resultaten van deze prioritering zijn in bijgevoegde notitie 'Prioritering projecten Masterplan Maas' d.d. 28-8-2020 weergegeven. De hoogst geprioriteerde projecten zijn:

- Ontwikkeling omgeving Steigerboom, inclusief verplaatsen van zandoverslagbedrijven
- Dorpsfront Alem
- Dorpsfront Hedel
- Maaszone Kerkdriel: terras aan de Maas
- Gebiedsontwikkeling St. Andries
- De Zandmeren
- Ontsluiting Kerkdriel
- Natuurontwikkeling rond Piekenwaard.
- Natuurontwikkeling bij Fort Sint Andries
- Langzaam-verkeersverbinding tussen Alem en Kerkdriel

De hoogst geprioriteerde projecten zullen direct worden opgepakt, zover dat niet al het geval is. In het nog op te stellen Uitvoeringsprogramma worden concrete voorstellen daartoe gedaan. De overige projecten zijn minder hoog geprioriteerd en zullen in een later stadium worden opgepakt. Wanneer condities voor de lager geprioriteerde projecten veranderen, bijvoorbeeld omdat externe ontwikkelingen de urgentie van het project verhogen, dan worden deze alsnog vervroegd opgepakt.

Betrokkenheid gemeenteraad

De betrokkenheid van de gemeenteraad is als volgt:

- Met het vaststellen van het koersdocument legt de raad de koers voor de ontwikkelingen vast en geeft zij opdracht een uitvoeringsprogramma op te stellen.
- Een voorstel voor het uitvoeringsprogramma wordt voorjaar 2021 aan de gemeenteraad voorgelegd.
In dit voorstel zijn ook de financiële consequenties van het uitvoeringsprogramma in beeld gebracht.
- Voorjaar 2021 zal gelijktijdig aan de Gemeenteraad een evaluatie van het Masterplan worden voorgelegd en een voorstel voor het verdere proces.
- Voor de projecten uit het uitvoeringsprogramma worden plannen van aanpak opgesteld. Voor zover deze buiten de (financiële) kaders van het vastgestelde uitvoeringsprogramma vallen, zal de raad hierover worden geïnformeerd.
- Jaarlijks wordt aan de raad over de voortgang van het Masterplan Maas gerapporteerd.

Kanttekeningen

In de oorspronkelijke opzet zou een geïntegreerd koersdocument en uitvoeringsprogramma aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Gedurende het proces is in overleg met bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgevers besloten om eerst het koersdocument aan de raad voor te leggen, alvorens het uitvoeringsprogramma uit te werken.

Daarnaast is vanwege de inzet in 2019 op de MIRT verkenning Alem (dit proces is inmiddels stopgezet) de planning van het Koersdocument Masterplan aangepast. Hiermee is het Koersdocument Masterplan Maas niet in 2019 aan de raad voorgelegd maar ligt deze nu voor.

Aan de uitvoering van het Koersdocument Masterplan Maas zijn enkele majeure randvoorwaardelijke ontwikkelingen verbonden, zoals het verbeteren van de ontsluiting van Kerkdriel en de verplaatsing van de zandbedrijven. In het uitvoeringsprogramma zal nader worden ingegaan op de wijze waarop aan de ontwikkelingen invulling zal worden gegeven.

Bedrijfsvoering

Financieel

Voor de Regisseur Maas en het Masterplan Maas is op grond van amendement 42018-09 BGR d.d. 08-11-2018 een budget beschikbaar gesteld van € 100.000. Uit deze middelen wordt de inzet op het opstellen van het koersdocument en het uitvoeringsprogramma bekostigd. Voorjaar 2021 zal aan de Gemeenteraad een evaluatie van het Masterplan worden voorgelegd en een voorstel voor het verdere proces. Eventuele vervolgcosten worden dan in beeld gebracht.

Voor de projecten uit het Koersdocument Masterplan Maas is het beeld als volgt. Een deel van de projecten is inmiddels opgestart. Voor deze projecten is een aanpak reeds vastgesteld. Er worden in het Koersdocument Masterplan Maas echter ook projecten voorgesteld die nieuw zijn. Voor deze projecten worden plannen van aanpak opgesteld. Daarin zullen ook de kosten die aan het project verbonden zijn, opgenomen worden. Op grond van het uitgewerkte Uitvoeringsprogramma van het Masterplan Maas en de overleggen met partners kunnen de mogelijkheden voor co-financiering en subsidies worden bepaald. Op grond van het uitgewerkte Masterplan Maas en het uitvoeringsprogramma kunnen de mogelijkheden voor subsidies worden bepaald.

Personeel en organisatie

Zoals bij het onderdeel 'Financieel' al weergegeven is de inzet van de Regisseur Maas voor dit jaar en de inzet op de lopende projecten organisatorisch geborgd. Bij de evaluatie van het Masterplan Maas

voorjaar 2021 zullen de organisatorische gevolgen van een vervolg in beeld worden gebracht. Voor de nieuwe projecten zullen aan de hand van de plannen van aanpak de organisatorische consequenties in beeld worden gebracht.

Duurzaamheid

Bij het Koersdocument Masterplan Maas is natuurlijk het thema Duurzaamheid betrokken. Dit uit zich in vele facetten, zoals de aandacht voor energietransitie, behoud en versterking van landschap en waterkwaliteit. Momenteel wordt gemeente breed een visie voor zonne- en windenergie voorbereid. Bij de uitwerking van de opgaven en projecten van het Koersdocument Masterplan Maas zal te zijner tijd worden gezien op welke onderdelen een verdieping van het thema duurzaamheid nodig is.

Communicatie

Bij de verdere uitwerking van het Koersdocument Masterplan Maas zal een communicatie-aanpak worden uitgewerkt waarin wordt aangegeven welke partijen op welke wijze betrokken zullen worden.

Juridische zaken

In het kader van de Omgevingswet wordt op dit moment ook gewerkt aan de omgevingsvisie. Gemeenten Zaltbommel en Maasdriel stellen samen één gezamenlijke omgevingsvisie op voor de Bommelerwaard. De omgevingsvisie heeft betrekking op alle terreinen van de leefomgeving en gaat in op de samenhang tussen ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur en cultureel erfgoed. Het Koersdocument Masterplan Maas zal ook een plek krijgen in de Omgevingsvisie.

Evaluatie

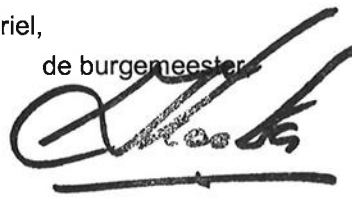
In het voorjaar van 2021 zal aan de raad een evaluatie van het Koersdocument Masterplan Maas worden voorgelegd inclusief een voorstel voor het vervolg.

Burgemeester en wethouders van Maasdriel,
de secretaris,

G. F. Wildeman

de burgemeester,

H. van Kooten

Bijlage(n)	: Raadsbesluit en Masterplan Maas
Team	: Ruimtelijke Ontwikkeling
Steller	: Gaston Graaf
Portefeuillehouder	: P.A. de Vries